

Fylkesmannen i
NORDLAND

Tolkningsuttalelser fra Bufdir

Barnevernkonferanse, 21.-22. november 2016

- vinner til Nordlands beste

Hvor finner vi de?

<https://bufdir.no/>

[https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage
/?source=Bufdirs tolkningsuttalelser](https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/?source=Bufdirs%20tolkningsuttalelser)

Er det lovpålagt å treffe vedtak ved hver endring i hjelpetiltaket?

<https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E09z2E14>

Vedtak om hjelpetiltak er enkeltvedtak

Adgang til å gjøre endringer i løpende vedtak etter barnevernloven, reguleres av forvaltningsloven § 35

Når hjelpetiltak vedtas, skal det utarbeides en tidsavgrenset tiltaksplan som skal evalueres jevnlig og eventuelt endres

Tiltaksplanen er ikke et enkeltvedtak og skal ikke være en del av et vedtak

Der evaluering av tiltaksplanen medfører at tiltaket blir endret, må det treffes nytt vedtak

Dersom slike endringer kun gjøres i tiltaksplanen, fratrar man parten rett til å klage. Hensynet til etterprøvbarhet og rettssikkerhet.

Fosterhjemsavtalen og fylkesmennes tilsynsansvar

<https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E10z2E18>

Fosterhjemsavtalen som inngås mellom fosterforeldre og barneverntjenesten er en privatrettslig avtale. Fylkesmannen kan ikke avgjøre tvister mellom partene om forståelsen av avtalen

Betyr ikke at fylkesmennene er avskåret fra å åpne tilsynssak på bakgrunn av klage fra fosterforeldrene

Flere av de forpliktelsene barneverntjenesten påtar seg ved inngåelsen av fosterhjemsavtalen, følger direkte av bvl eller fosterhjemsforskriften

«Når det gjelder de forpliktelsene som følger av punkt 4.3.1 om opplæring og veiledning og punkt 4.3.2 om oppfølging og kontroll, skal det bemerkes at disse er noe mer detaljert beskrevet i avtalen enn i forskriften. Etter vårt syn må det legges til grunn at avtalens beskrivelser gir uttrykk for hva som må regnes som god praksis»

Barnevernloven § 4-4 annet ledd - Barnets samtykke ved hjelpetiltak for foreldre

<https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E10z2E18z5F54963>

Samarbeid og frivillighet anses som sentrale elementer for at hjelpetiltak skal bidra til positiv endring hos barnet eller i familien

Barnets rett til medvirkning og medbestemmelse er sentrale prinsipper etter barnekonvensjonen artikkel 12

Barnevernloven § 6-3 – barnet gis selvstendige partsrettigheter ved fylte 15 år

Partsbegrepet i forvaltningsloven – en person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder

At barnet har selvstendige partsrettigheter når det har fylt 15 år medfører at barnets samtykke er nødvendig for at frivillige tiltak skal kunne iverksettes. Likevel et moment i en helhetsvurdering

Lovgiver tydelig på at det skal mye til for å fravike hovedregelen om samtykke. Kommer klart til uttrykk i bvl § 4-4- femte ledd – en sikkerhetsventil – vedtakskompetansen lagt til fylkesnemnda

Det må gjøres en vurdering av om i hvilken grad hjelpetiltaket involverer eller direkte gjelder barnet, for å avklare om man må innhente samtykke. Dette vil normalt være nødvendig

Akuttberedskap i kommunalt barnevern

<https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E06z2E11>

Store variasjoner i akuttberedskapen i norske kommuner, både kvalitet og innhold
2013: 135 av 428 kommuner hadde en barnevernvakt

Barnevernloven: barneverntjenesten skal «sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid»

Barneverntjenesten har dette ansvaret på dagtid, kveldstid, i helgene og i perioder med ferieavvikling

Ingen krav i barnevernloven til organiseringen av barneverntjenestens akuttberedskap

Men krav om «forsvarlige tjenester»

Kravet til forsvarlige tjenester tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kan være i form av bakvakt per telefon. Må være formalisert

En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering av barneverntjenestens akuttberedskap

Barnevernloven § 4-3 – spørsmål om gjenopptakelse av undersøkelsessak

<https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E06z2D08>

Brev fra BLD i 2008: åpnet for at barneverntjenesten kan gjenåpne en sak etter 6 måneder dersom u.s. konkluderte med hjelpetiltak som foreldrene ikke samtykker til

En kommune ønsket å få avklart om det foreligger en grense for hvor lenge etter perioden på 6 måneder barneverntjenesten kan påberope seg denne muligheten

Barneverntjenestens plikt til å iverksette undersøkelsessak dersom den mottar opplysninger som gir rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter lovens kapittel 4

Barneverntjenesten kan som hovedregel ikke gjenåpne undersøkelsessaken, med mindre det kommer nye opplysninger, herunder bekymringsmeldinger i saken

BLD's brev må tolkes strengt. Ingen andre rettskilder som gir barneverntjenesten anledning til å gjenoppta en u.s. uten at det foreligger ny bekymringsmelding

Bufdir legger til grunn at adgangen til gjenåpning er tidsmessig begrenset. Må gjenåpnes forholdsvis kort tid etter at det har gått 6 måneder fra henleggelsen

Barneverntjenesten kan ikke gjenåpne undersøkelsessaken gjentatte ganger – maksimalt 2 ganger – med mindre det kommer ny bekymringsmelding

Bufetat sin bistandsplikt ved frivillig plassering utenfor hjemmet

<https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2015z2E12z2E04>

Bufetat har etter anmodning fra kommunen en plikt til å bistå barneverntjenesten med plassering av barn utenfor hjemmet

Bufetat skal sørge for at det til enhver tid finnes et tilstrekkelig antall fosterhjem og institusjonsplasser, samt at tilgjengelige plasser er tilstrekkelig differensiert og tilgjengelig til rett tid

Frivillige plasseringer omfattes også av bistandsplikten

Hva som er forsvarlig utøvelse av
bistandsplikten må vurderes konkret opp
mot barnets situasjon. Dette gjelder
uavhengig av kommunens bruk av
plasseringshjemmel